

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲДАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 14 (13.861)

Баҳоси эркин нарҳда

ТАШРИФ ДОИРАСИДА ЭРИШИЛГАН КЕЛИШУВЛАР ЎЗБЕКИСТОН МАНФААТИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Ўзбекистоннинг ташқи сиёсат соҳасидаги ислоҳотлари, барча мамлакатлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлини танлагани юртимиз равнақи ва халқимиз фаровонлигини юксалтиришига хизмат қилмоқда. Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Германия Федератив Республикаси расмий ташрифи давомида бу яна бир карра исботини топди.

Ташриф давомида Берлин ва Мюнхен шаҳарларida бўлиб ўтган олий даражадаги музокараларда ўзаро манфаатли шериклик муносабатларини янги босқичга кўтаришига қартилган мухим келишувларга эришилди. Бу ўзбекистондаги ислоҳотлар Германияда ҳам катта кизилинг ўйтотаётгани, ушбу мамлакат юртимиз билан савдо-иктисодий ва инвестициявий ҳамкорликни мустаҳкамлаш, иктисолётнинг етакчи тармоқларига инфор технолойгияларни янада кенг жорий этишига интиляёттанинг яққон намоёни бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Германияга расмий ташрифи доирасида Мюнхен шаҳрни ушбу мамлакат етакчи компания ва банклари раҳбарлари билан учрашуви бу борадаги ҳамкорликни янада фаолластиришига янги суръат бўшилайди.

Учрашувда "Сименс", "Тиссен Круп", "Фольксваген", "Кнауф", "Клаас", "МАН", "Дойче Бан", "Линде Груп", "Фальк Порше Текник", "Атлас Интернешнл", "Тенова", "Гизике-Дэврзит", "Папленбург", "Ойлер Гермес", "Дойче банк", "Коммерцбанк" каби Европа ва жаҳон бозорининг етакчи компаниялари, молиявий тузилмалари раҳбарлари иштирок этди.

Унда бугунги кунда ўзбекистонда амалга оширилаётган туб янгиланиш ва ислоҳотлар, айниқса, иктисолётнинг ёрнишни ёрништирилаётгани мамлакатимизнинг изчилигидан ривожланниши ва ахоли фаровонлигининг юксалиши учун шарт-шароит яратадиланди.

Германия дунёнинг юксак ривожланган, улкан савдо-иктисодий ресурслар, кенг инвестицион салоҳият ва ингор технологик ишланмаларга эга давлатларидан бирорид. Ўзбекистоннинг бой табиий ресурслари, юқори даражадаги инсон капитали, тармоқланган инфраструктури, кулайлиларидан бирорид. Ўзбекистоннинг ёрнишни ёрништирилаётгани мунисипалитетларидан бирорид. Ўзбекистоннинг ёрнишни ёрништирилаётгани мунисипалитетларидан бирорид.

Германия дунёнинг юксак ривожланган, улкан савдо-иктисодий алоқаларни янада кенгайтиришига жойдиди асос яратмоди. Бундан ташкири, Ўзбекистон Марказий Осиёда нафакат кулай географик жойлашуви, балки ижтимоий-сиёсий ва макроиктисодий барқарорлиги билан ҳам ахралбид турди. Шунингдек, германиялик ҳамкорлар Ўзбекистоннинг иктисолётдир тармоқларини техник ва технологик жihatдан модернизация ва диверсификация килишига йўналти-

рилган пухта ўйланган сиёсий интилишини юқори баҳолайди.

Мамлакатимизда хорижий инвесторлар учун кулаӣ имкониятлар яратиладиган алоҳода қайд этилди. Инвесторларнинг фаолиятини рабтаблантириш ва химоя килиш учун зарур меъёрий-хукукий хужжатлар кабул қилинди. Бизнес ривожи ўйлидаги тўсиқлар бартараф этилди, ташкири савдо ва боҷхона-тариф назорати сезилярни кўзкартирилди.

Хорижий инвесторлар билан бевосита мулокот қилиш мақсадиди амалга оширилаётган ислоҳотларни маслаҳат ва экспертилк жihatидан қўллаб-куватлаш, долзарб масалалар, журмадан, мамлакатдаги инвестиция мухитини янада яхшилаш бўйича таклифлар ишлаб чиқиши учун Ўзбекистон Республикаси Президенти хузурида Эксперт кенгашини ташкири этиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Давлатимиз раҳбари учрашув ислоҳоткорларни ушбу кенгашниша фоълиятни юртасидаги тақлифларни топди.

Самарали савдо-иктисодий ва инвестициявий ҳамкорликни мустаҳкамлашда Германия иктисолётдир шарқий кўмитаси мухим юрнин эгаллаши таъкидланди.

Ташкири этилайдиган Инвестиция ва технологиялар кўмитаси ўзаро манфаатли амалий ҳамкорликнинг янги механизмига айланни лозимлиги қайд этилди.

Германия ишбайларном донорлари вакиллари Ўзбекистонда амалга оширилаётган иктисолётдир ислоҳотларни юқори баҳолаб, валюта ва солик тизимларининг либераллашуви, виза олиши тартиби соддадаштиргани, журмадан, 30 кунгана муддатга визасиз тартиб жорий этилгани ўзбекистонда муваффакиятли бизнес юритиш учун кўшимча кулаильиклар яратишни таъкидлани.

14 январь куни Берлин шаҳрида бўлиб ўтган бизнес-форумда кўймати 8 миллиард ёвродан зиёд, шартнома ва келишувлар имзоланганни бунинг далиллариди.

Учрашувда Ўзбекистон ва Германия молиявий ташкилотлари, фирма ва компаниялари ўртасидаги шерикликни янада ривожлантириш, инвестиция ва технологик ҳамкорликни кенгайтириши ҳамда кадрлар тайёрлаш масалаларни мухоммади килинди.

Айни пайтда Ўзбекистонда Германия инвесторлари

иштироқида ташкири этилган 110 дан зиёд корхона филиални юртимизда, улардан 30 га яқини тўлиқ Германия капитали эвазига ташкири этилган.

Субҳат ногради Ўзбекистон Президентининг ушбу ташкири мамлакатларимиз ишбайларном доиралари ва килларни ўртасидаги ўзаро манфаатли алоқаларни янги босқичга кўтаришига ишонч билдирилди.

Германия Ўзбекистоннинг стратегик мухим инфраструктурисини таомилластириши ҳам фоълиятни юртимизда. Шу ўринда Тошкент шаҳридаги ҳалқаро аэропортни реконструкция ва модернизация қилиш бўйича умумий кўймати 50 миллион ёврор миқдоридаги йирик лойиҳани алоҳада айтиб ўтиш жоиз. Германия "Навоий" эркин иктисолётдин зонаси, унинг кулаӣ имкониятларига ҳам катта кизиқиши билан қарамоқда.

Мамлакатимизда Германиянинг машҳур саноат гигантлари – "МАН", "Клаас", "Кнауф" ва бошқа компаниялар билан ҳамкорлика ташкири этилган ишлаб чиқариш корхоналарни муваффакиятли фаолият юртимизда. Автомобилсозлик соҳасидаги иккича томонлама ҳамкорлик жадал ривожланмоқда. АҚШнинг енгил автомобиллар ишлаб чиқарувчи "Женерал моторс" ҳамда Япониянинг кичик автобуслар ишлаб чиқарувчи "Исузу" компанияси қатори мамлакатимизда Германия автогигантларидан бирни бўлган "МАН" компанияси билан ҳамкорликда ўз автомобиллари ишлаб чиқариш йўлга кўйилгани фикримиз далиллариди.

Биз бу борадаги ҳамкорликни янада кенгайтиришидан манфаатдоримиз. Ўзаро ишончнинг асосланган истикборлийи лойиҳаларни кўллаб-куватлашга тайёрмиз, деди давлатимиз раҳбари.

Мулокотда Ўзбекистон ва Германия молиявий мухоммадаси, фирма ва компаниялари ўртасидаги алоқаларни янада ривожлантириш, ўзаро маҳсулот етказиб бериш ва хизмат кўрсатиш ҳажмини кенгайтириши масалалари мухоммади килинди.

Президентимизнинг Германия Федератив Республикаси ташкири самарали бўлди. Ушбу ташкири, унинг иктисолётдирасида ёрнишланган барча келишувлар Ўзбекистон манфаати, иктисолётимиз тараққиётни халқимиз фаровонлигига хизмат қиласи.

ЎзА

САММИТ ЯКУНЛАРИ: СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИК МУНОСАБАТЛАРИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАНАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев жорий йил 17-18 январь кунлари Ҳиндистон Бош вазири Нарендра Модининг тақлифига биноан ушбу мамлакатда бўлиб, "Жўшқин Гужарат" IX ҳалқаро инвестиция савмитида иштирок этди.

Мазкур ташкири иккича мамлакат ўртасидаги ўзаро манфаатли муносабатларни ривожлантириши бўйича бошланган мулокотни мантиқий давоми бўлди.

Ўзбекистон Ҳиндистонни Жанубий Осиёдаги асосий ҳамкорларидан бирни деб билиди. Шу боис, нафакат Ҳиндистон каби иктисолётнинг етакчи тармоқларидан ривожланнишга эришиш, балки ҳалқаро ва минтақавий тармоқларидан донрасида мулокотни йўлга кўшиш учун ҳам Нью-Дехли билан ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга иштилмоқда.

Ўзбекистон Ҳиндистонни мантиқий давомида инвесторларни ташкирини юртасидаги мунисипалитетларидан бирорид. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ўтган йили Ҳиндистонга илк давлат ташкирини амалга ошириди. Ташкири доирасида турли соҳаларга оид 20 га яқин келишув имзоланди. Томонлар ўзаро тобор айланниши бир милиард долларга етказиб ўтича келишувларга эриши.

Давлатимиз раҳбарининг нафбатдаги ташкирини сўнгги 4 ойнида Ҳиндистонга амалга оширилган иккича ташкири бўлди. Бу иккича мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик ишзил ривожланниш боштагани ва ўзаро манфаатлар мавжудлигидан далолат бўлади.

Ҳиндистон ташкирини фикрича, Шавкат Мирзиёевнинг "Жўшқин Гужарат" ҳалқаро инвестиция савмитида иштирок этишини намоёни бўлди.

Ўзбекистон савмитда Франция, Австралия, Данія, Канада, Япония, Нидерландия, Норвегия ва бошқа давлатлар каториди. Марказий Осиёдаги давлатларидан ҳамкор сифатида иштирок этишини намоёни бўлди.

Иккинчидан, Ўзбекистон раҳбари 100 дан ортиқ мамлакатдан кариди 3 минг делегацияни 1,5 миллион вакил иштирок этган ушбу тадбирда бош мөхоммад сифатида қабул қилинди.

Учинчидан, Ўзбекистонда Ҳиндистон Президентига 60 дан зиёд ташкири сиёсий ва савдо-иктисодий идоралар ҳамда ийрик компаниялар раҳбарларидан иборат нуғузли делегацияни ҳамроҳлик килди.

Ҳиндистонда Ҳиндистон Президентига 60 дан зиёд ташкири сиёсий ва савдо-иктисодий идоралар ҳамда ийрик компаниялар раҳбарларидан иборат нуғузли делегацияни ҳамроҳлик килди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

КУН ТАРТИБИДА ДАВЛАТ ДАСТУРИ ИЖРОСИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида Президентимизнинг 2019 йил 17 январдаги фармони билан тасдиқланган 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш иили"да амалга оширишга оид Давлат дастурида белгиланган вазифалар мұхоммасига бағишилган йигилиш бўлиб ўтди, дея хабар беради ЎзА.

Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси фракцияси томонидан ташкири этилган тадбирда мазкур Давлат дастури кенг жамоатчилик мұхоммаси асоҳида ҳалқимизнинг фикри, таклифлари билан таомилластирилганни ҳамда унда давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 28 декабря Олий Мажлисга Мурожаатномасида илгари сурʼилган долзарб мұммаларни ҳал этишининг аниқ йўллари ва механизmlари белгилаб берилган таъкидланди.

Фракция азользори ушбу дастурийи хужжатни кўллаб-куватлашганни ҳолда, унинг ҳар бир банди ва йўналиши ижросини тъминлашда парламент ва ижтимоий соҳанини ривожланнишни ташкирини юртасидаги ҳамкорликни изилдиганни таъкидлайди.

Партиялар зиммасига катта масъулият юкланишини қайд этиди. Айниқса, давлат дастури доирасида ишлаб чиқилиши белгиланган конун лойиҳаларини тайёрлаш ва қабул қилишда партия фракцияси азользори ҳамда маҳаллий Кенгашлардаги депутатлар гурухлари фаол иштироки этиши зарур. Ушбу жарайдан аҳолининг кенг катлами, мутахассислар, экспертлар ва фуқаролик жамияти институтлари иштироқида мұхоммалар ўтказиб, уларнинг таклифлари асоҳида конун лойиҳаларини таомилластирилганни юзозимли оиди.

Депутатлар давлат дастурида ижтимоий соҳанини ривожланнишни ташкирини юртасидаги ҳамкорликни изилдиганни таъкидлайди.

А.МУСАЕВ

ҚИСҚА САТРЛАРДА

● Йаккасарой туман ҳокимлигидаги "Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2018 йил 28 декабря Олий Мажлисга Мурожаатномасидан келиб чиқадиган давлат ҳокимияти органлари ва жамоат ташкилолатининг вазифалари" мавзусида семинар-тренинг бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамаси ҳуқуздаги ишларни алоҳада иштирокчилар, профессор-ўқитувчилар, талаба-шўлар иштирокида изходий учрашув ташкири этилди.

● Ўзбекистон "Гулстон" журнали таҳририга ҳамкорликнинг имконияти чекалган болаларга ортопедик жиҳозлари, нигоронлик аравачалари, мұхтож оиласаларга совғалари тоширилди.

● Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институтида "Guliston" журнали таҳририга ҳамкорликнинг имконияти чекалган болаларга ортопедик жиҳозлари, нигоронлик аравачалари, мұхтож оиласаларга совғалари тоши

Инсоният табиатга лоқайдлик билан муносабатда бўлиши қандай оқибатларга олиб келишини биргина Орол фожиаси мисолида кўришимиз мумкин. Бу дунёдаги энг йирик экологик фожиалардан бири бўлиб, нафақат Ўзбекистон, балки миңтақадаги барча давлатлар учун қатор экологик, ижтимоий-иқтисодий, тиббий-гуманитар муаммоларни келтириб чиқармоқда.

Давлатимиз раҳбари 2018 йил 28 деқабрдаги Олий Мажлисга Мурожаатномасида Орол фожиаси оқибатида Оролбўй минтақасидаги юзага келетган экологик вазият, уни бартаараф этиш чоралари, бу бўйича килиниши лозим бўлган ишлар хусусида тўхтатиб ўтди. Ушбу дозлардан мавзуз юзасидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конунийлик палатаси Спикерининг ўринбосари Борий АЛИХОНОВ ЎзА мухбирига куйдагиларни гапириб берди:

— Яқин ўтмишида жаҳондаги ёпиқ денгизлар орасида канталиги жиҳатидан тўртингинда ўринда турган Орол денгизига ўрнида Кизилкум ва Коракум сархолари ўртасида майдони 5,5 миллион гектарга тенг янги "Оролкум" сархолишини бўлади. Курган дениз тубидан кўтариладиган кўпроқ камайтириш, сугориладиган майдонларни ярмидан ортиғи мелиоратив ҳолатини яхшилашга эришилди.

Оролбўй худудидаги экологик вазиятни барқарорлаштириш учун 5,5 миллион доллардан ортиқ маблағ йўналтирилди. Хорижий мамлакатлардаги шерилклар ва ҳалқаро ташкилотларни яна-

ни амалга оширмоқда. Чунончи, кўрилган чора-тадбирлар натижасида йиллик сув истеъмолини 14 миллиард куб метрга кискартиши, кишлоп ҳўжалигидек бир гектара бўлган сув сарфининг соилиштирима ҳажмини эса иккى баравардан кўпроқ камайтириш, сугориладиган майдонларни ярмидан ортиғи чораларни яхшилашга эришилди.

Оролбўй худудидаги экологик вазиятни барқарорлаштириш учун 5,5 миллион доллардан ортиқ маблағ йўналтирилди. Хорижий мамлакатлардаги шерилклар ва ҳалқаро ташкилотларни яна-

АМАЛИЙ ИШЛАР, ИННОВАЦИОН ЁНДАШУВЛАР МУАММОЛАР ЕЧИМИНИНГ БОШ МЕЗОНИДИР

лан ҳамкорликда Орол денгизининг куриб колган тубида ўрмон ихота дарахтзорларини ҳамда янги муҳофаза килинадиган табиият худудларни барпо этиш, коллектор-дренаж сув таромоги тизимини яхшилаш, ахолингин турмуш даражасини янада ошириш бўйича лойиҳалар амалга оширилмоқда. Сўнгги ўн йил давомидан бир ерда саксовул ва бошқа шўрга чидамли ўсимлик турларидан иборат 350 минг гектарга яқин ўрмон барпо этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 2017 йил 19 сентябрда бўлиб ўтган 72-сессиясида Орол денгизи инкоризи чегара билмайдиган глобал экологик муаммолар рўйхатини узоқ давом этишириш мумкин. Шу боис, Оролбўй минтақасидаги юзага келган муаммолар жаҳон ҳамжамиятини ташвишга солаётгани бежиз эмас, албатта.

Таъкидлаша жоизки, Ўзбекистон табиатдан оқулона фойдаланишни сиёсатини изчиллик билан олиб бормоқда. Ер ва сув ресурсларини бошқариши такомиллаштириш, кишлоп ҳўжалигини интенсивлаштириш бўйича чора-тадбирлар-

килиш учун шарт-шароитлар яратиш, "яшил" иқтисодиёт, экологик тоза, энергия ва сув тежовчи технологиялар принципларини комплекс жорий этиш, кўчма кўмларни мустаҳкамлаш, Оролнинг куриб колган тубидан заҳарли аэрозоль чанглар кўтарилишини камайтириш таклифлари олири сурилди.

Шуни алоҳида ятиш керакки, Президентимизнинг ташаббус ва тақлифлари миңтаканинг экологик, ижтимоий муносабатларни яхшилаштириш, салъ-харакатларини бирлаштириш, тинчлик ва барқарорлик пойдеворини яна-

да мустаҳкамлаш имконини бериниши инобатни олиб, Қозоғистон, Қирғизистон, Тоҷикистон ва Тұркманистон томонидан тўлиқ кўллаб-куваттанди. Энг асоси, 2018 йилнинг 27 ноябр куни Нью-Йорк шаҳridагan БМТ қарорходида Оролбўй минтақаси учун инсон ҳавфислиги ташкиллаш, аҳолининг кўп шериллик Траст фонди тузилиди.

Мазкур фонднинг асосий мақсади Оролбўйдаги аҳоли турмуш шароити билан боғлиқ бўлган тиббий, иқтисодий ривожланиши, экологик, ижтимоий ҳимоя ва бошқа соҳалардаги муаммоларни ҳал килишда мувофиқлаштирилган ёндашувни таъминлашди. Шунингдек, Оролбўй минтақаси муаммосига жаҳон ҳамжамиятини ёътиборини қаратиш, минтақа ривожи учун техник ва моливий ресурсларни сафарбар килиш, ўзига хос экотизим пайдо бўлиб, иклим ўзгариши юмшатди. Иккинчидан, чўл зонада озукабон хисобланган чогон, тесрекан, боғлиқ, қайроқ каби ўсимликларни кўпайтириш лозим. Бу ишларни амалга ошириш орқали чорвачиликни ривожлантириш, янги иш ўрнини яратишга яшиш мумкин. Бу ўз ўрнида озик-овқат ҳавфислигини таъминлаш, аҳолининг гўшт ва сут махсулотларига бўлган эҳтиёжини кондиришга хизмат килиди.

Оролбўй атрофида кичик (локал) кўплар барпо этиш ҳам муҳим масалаларни саналади. Бу кум кўчишини пасайтиришга хизмат килиши билан бир қаторда, балиқчиликни ривожлантириш имконини беради.

Хулоса қилиб айтганда, сўз ва иш бирлигигинан яққол ишботи сифатида кўрсатилган ташаббус ва билдирилган тақлифлар асосида бугун Оролбўй худудидаги ўрмонлар барпо этиш бўйича амалий ишлар жадал олиб борилмоқда.

Зеро, эндиликда факат амалий ишлар, инновацион ёндашувлар худуддаги муаммолар очамининг боз монени бўлади.

Миз марказида турни зарурлигини тъкилаб, БМТнинг Оролбўй минтақаси учун инсон ҳавфислиги бўйича кўп томонлама шериллик асосида Траст фондининг тузилиши ўзбек дипломатиясининг катта ютуғи бўлганини алоҳида зетироф этилар.

Агар мустакиллик йилларида Ўзбекистон бўйича 1 миллион 220 минг гектарга якин ўрмонзор яратилган бўлса, шундан 400 минг гектардан ортиғи айнан Оролбўй худудидаги барпо этилган. Бу масалада қабул килинаётган маҳсус дастур кўра, Орол денизининг куриган худудидаги 2019 йилнинг ўзида яна 500 минг гектар ерда шўрга чидамли дарахт чубатларни саксовуллардан ўрмонзор барпо этилди.

Оролбўйда кўйидаги вазифаларни амалга ошириш мухим ва ўта дозларб саналади. Биринчидан, чўлланишнинг оддиги олишига қаратилган сархора чидамли саксовул, қандим, черкез каби ўсимликлардан иборат ўрмонзорлар барпо этиш лозим. Бу ўз ўрнида иккита мухим масалани ҳам этиш имконини беради. Биринчидан, кум кўчишининг оддиги олиниади. Агар саксовуллар 3 қатор қилиб экилганда эса бу кўрсаткини 90 фоизга пасайди. Ҳудудда ўзига хос экотизим пайдо бўлиб, иклим ўзгариши юмшатди. Иккинчидан, чўл зонада озукабон хисобланган чогон, тесрекан, боғлиқ, қайроқ каби ўсимликларни кўпайтириш лозим. Бу ишларни амалга ошириш мухим салаборни бирлаштириш, янги иш ўрнини яратишга яшиш мумкин. Бу ўз ўрнида озик-овқат ҳавфислигини таъминлаш, аҳолининг гўшт ва сут махсулотларига бўлган эҳтиёжини кондиришга хизмат килиди.

Оролбўйда кўйидаги вазифаларни амалга ошириш мухим ва ўта дозларб саналади. Биринчидан, чўлланишнинг оддиги олишига қаратилган сархора чидамли саксовул, қандим, черкез каби ўсимликлардан иборат ўрмонзорлар барпо этиш лозим. Бу ўз ўрнида иккита мухим масалани ҳам этиш имконини беради. Биринчидан, кум кўчишининг оддиги олиниади. Агар саксовуллар 3 қатор қилиб экилганда эса бу кўрсаткини 90 фоизга пасайди. Ҳудудда ўзига хос экотизим пайдо бўлиб, иклим ўзгариши юмшатди. Иккинчидан, чўл зонада озукабон хисобланган чогон, тесрекан, боғлиқ, қайроқ каби ўсимликларни кўпайтириш лозим. Бу ишларни амалга ошириш мухим салаборни бирлаштириш, янги иш ўрнини яратишга яшиш мумкин. Бу ўз ўрнида озик-овқат ҳавфислигини таъминлаш, аҳолининг гўшт ва сут махсулотларига бўлган эҳтиёжини кондиришга хизмат килиди.

Оролбўйда кўйидаги вазифаларни амалга ошириш мухим ва ўта дозларб саналади. Биринчидан, чўлланишнинг оддиги олишига қаратилган сархора чидамли сакsovул, қандим, черкез каби ўсимликлардан иборат ўрмонзорлар барпо этиш лозим. Бу ўз ўрнида иккита мухим масалани ҳам этиш имконини беради. Биринчидан, кум кўчишининг оддиги олиниади. Агар сакsovуллар 3 қатор қилиб экилганда эса бу кўрсаткини 90 фоизга пасайди. Ҳудудда ўзига хос экотизим пайдо бўлиб, иклим ўзгариши юмшатди. Иккинчидан, чўл зонада озукабон хисобланган чогон, тесрекан, боғлиқ, қайроқ каби ўсимликларни кўпайтириш лозим. Бу ишларни амалга ошириш мухим салаборни бирлаштириш, янги иш ўрнини яратишга яшиш мумкин. Бу ўз ўрнида озик-овқат ҳавfислигини таъминлаш, аҳолининг гўшт ва сут махсулотларига бўлган эҳтиёжини кондиришга хизмат килиди.

Оролбўйда кўйидаги вазифаларни амалга ошириш мухим ва ўта дозларб саналади. Биринчидан, чўлланишнинг оддиги олишига қаратилган сархора чидамли сакsovул, қандим, черкез каби ўсимликлардан иборат ўрмонзорлар барпо этиш лозим. Бу ўз ўрнида иккита мухим масалани ҳам этиш имконини беради. Биринчидан, кум кўчишининг оддиги олиниади. Агар сакsovуллар 3 қатор қилиб экилганда эса бу кўрсаткини 90 фоизга пасайди. Ҳудудда ўзига хос экотизим пайдо бўлиб, иклим ўзгариши юмшатди. Иккинчидан, чўл зонада озукабон хисобланган чогон, тесрекан, боғлиқ, қайроқ каби ўсимликларни кўпайтириш лозим. Бу ишларни амалга ошириш мухим салаборни бирлаштириш, янги иш ўрнини яратишга яшиш мумкин. Бу ўз ўрнида озик-овқат ҳавfислигини таъминлаш, аҳолининг гўшт ва сут махсулотларига бўлган эҳтиёжини кондиришга хизмат килиди.

Оролбўйда кўйидаги вазифаларни амалга ошириш мухим ва ўта дозларб саналади. Биринчидан, чўлланишнинг оддиги олишига қаратилган сархора чидамли сакsovул, қандим, черкез каби ўсимликлардан иборат ўрмонзорлар барпо этиш лозим. Бу ўз ўрнида иккита мухим масалани ҳам этиш имконини беради. Биринчидан, кум кўчишининг оддиги олиниади. Агар сакsovуллар 3 қатор қилиб экилганда эса бу кўрсаткини 90 фоизга пасайди. Ҳудудда ўзига хос экотизим пайдо бўлиб, иклим ўзгариши юмшатди. Иккинчидан, чўл зонада озукабон хисобланган чогон, тесрекан, боғлиқ, қайроқ каби ўсимликларни кўпайтириш лозим. Бу ишларни амалга ошириш мухим салаборни бирлаштириш, янги иш ўрнини яратишга яшиш мумкин. Бу ўз ўрнида озик-овқат ҳавfислигини таъминлаш, аҳолининг гўшт ва сут махсулотларига бўлган эҳтиёжини кондиришга хизмат килиди.

Оролбўйда кўйидаги вазифаларни амалга ошириш мухим ва ўта дозларб саналади. Биринчидан, чўлланишнинг оддиги олишига қаратилган сархора чидамли сакsovул, қандим, черкез каби ўсимликлардан иборат ўрмонзорлар барпо этиш лозим. Бу ўз ўрнида иккита мухим масалани ҳам этиш имконини беради. Биринчидан, кум кўчишининг оддиги олиниади. Агар сакsovуллар 3 қатор қилиб экилганда эса бу кўрсаткини 90 фоизга пасайди. Ҳудудда ўзига хос экотизим пайдо бўлиб, иклим ўзгариши юмшатди. Иккинчидан, чўл зонада озукабон хисобланган чогон, тесрекан, боғлиқ, қайроқ каби ўсимликларни кўпайтириш лозим. Бу ишларни амалга ошириш мухим салаборни бирлаштириш, янги иш ўрнини яратишга яшиш мумкин. Бу ўз ўрнида озик-овқат ҳавfислигини таъминлаш, аҳолининг гўшт ва сут махсулотларига бўлган эҳтиёжини кондиришга хизмат килиди.

Оролбўйда кўйидаги вазифаларни амалга ошириш мухим ва ўта дозларб саналади. Биринчидан, чўлланишнинг оддиги олишига қаратилган сархора чидамли сакsovул, қандим, черкез каби ўсимликлардан иборат ўрмонзорлар барпо этиш лозим. Бу ўз ўрнида иккита мухим масалани ҳам этиш имконини беради. Биринчидан, кум кўчишининг оддиги олиниади. Агар сакsovуллар 3 қатор қилиб экилганда эса бу кўрсаткини 90 фоизга пасайди. Ҳудудда ўзига хос экотизим пайдо бўлиб, иклим ўзгариши юмшатди. Иккинчидан, чўл зонада озукабон хисобланган чогон, тесрекан, боғлиқ, қайроқ каби ўсимликларни кўпайтириш лозим. Бу ишларни амалга ошириш мухим салаборни бирлаштириш, янги иш ўрнини яратишга яшиш мумкин. Бу ўз ўрнида озик-овқат ҳавfислигини таъминлаш, аҳолининг гўшт ва сут махсулотларига бўлган эҳтиёжини кондиришга хизмат килиди.

Оролбўйда кўйидаги вазифаларни амалга ошириш мухим ва ўта дозларб саналади. Биринчидан, чўлланишнинг оддиги олишига қаратилган сархора чидамли сакsovул, қандим, черкез каби ўсимликлардан иборат ўрмонзорлар барпо этиш лозим. Бу ўз ўрнида иккита мухим масалани ҳам этиш имконини беради. Биринчидан, кум кўчишининг оддиги олиниади. Агар сакsovуллар 3 қатор қилиб экилганда эса бу кўрсаткини 90 фоизга пасайди. Ҳудудда ўзига хос экотизим пайдо бўлиб, иклим ўзгариши юмшатди. Иккинчидан, чўл зонада озукабон хисобланган чогон, тесрекан, боғлиқ, қайроқ каби ўсимликларни кўпайтириш лозим. Бу ишларни амалга ошириш мухим салаборни бирлаштириш, янги иш ўрнини яратишга яшиш мумкин. Бу ўз ўрнида озик-овқат ҳавfислигини таъминлаш, аҳолининг гўшт ва сут махсулотларига бўлган эҳтиёжини кондиришга хизмат килиди.

Оролбўйда кўйидаги вазифаларни амалга ошириш мухим ва ўта

Хитой мўъжизасига нигоҳ

Хитой иқтисодиёти ўсишининг суръатлари ҳайратга солмай қўймайди. Атиги ўттиз йил аввал ривожланётган мамлакатлар рўйхатида ҳам олд қаторларда бўлмаган давлат ҳозир асосий иқтисодий кўрсаткич – ялпи ички маҳсулот ҳажми бўйича жаҳонда АҚШдан кейин иккинчи ўринга кўтарилиб олди. Янги замонавий иқтисодий мезон – ялпи ички маҳсулотининг харид қобилияти паритети (purchasing power parity) бўйича (17,6 триллион АҚШ доллари) эса 2014 йил декабридан дунёда биринчи ўринда.

Биз 2018 йил охирида Хитойга сафаримиз бошидан Ҳитойга билан барча соҳаларда ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантираётган давлатнинг мамлакатимиз учун аскоти мумкин бўлгани айрим тажрибалари билан яқиндан таниши имкониятига эга бўлдик.

Янги XXI асримиз бошидан Ҳитой "жаҳон фабрикаси" номини олди. Ҳакиқатан ҳам ҳозир дунёнинг қайси мамлакати дўконларига кирманг, пештахталарда "Ҳитойда ишлаб чиқарилган" ёрликлари бўлган барча турдаги истеъмол молларини учрасиз.

Ҳитой дунё мамлакатларига 100 дан ортиқ маҳсулотларни экспорт килади. Бу ерда ҳар йили ишлаб чиқарилётган автомобилларнинг сони АҚШ ва японияликларни кўшиб хисоблагандан ҳам ортиқ. Дунёда сотилаётган фотоаппаратларнинг яримдан кўпроғи, кондиционерларнинг – учдан бир, кир ювиши машиналарининг – тўртдан бир, музлатгичларнинг қарийб бешдан бир кисми ҳам ана шу "жаҳон фабрикаси"да ишлаб чиқарилмоқда.

Ҳитой жаҳондаги ҳайдаладиган умумий ер майдонининг атиги 9 физига эга бўлгани ҳолда курра за минимиз аҳолисининг бешдан бир қисмини (мамлакат аҳолисининг сони ҳозир 1 миллиард 380 миллион кишига етган) бокиб келмоқда. У 1990 йиллардан бошлабоқ дон (йилига 550 миллион тоннадан ортиқ, шу жумладан, дунёда етиширилдаган шолининг 35 физози), пахта, мева етишириш, гўшт бўйича – биринчи, чой бўйича – иккинчи ўринни ғеломлашадиган.

Ҳитой дунёда биринчи бўлиб ўз сунъий йўлдошини Ойнинг кўринмас томонига муваффакиятли кўндириб-гина қолмасдан, у ерда турли ўсимликлар, жумладан гўза ўсишини синаб кўрди. Бу мамлакатда илм-фан, айниска, ахборот-коммуникация технологиялари юксак даражада ривожланганини ҳам яхши маълум.

Ана шу оламшумал натижалар билан бирга мамлакат миллий иқтисодиётининг мисли кўрилмаган даражада юксак суръатларда ривожланшида кичик бизнеснинг ўрни ва аҳамияти нюхоятда салмоклигини алоҳида таъкидлаш керак. Бизга маълум қилишларича, бугунги кунда Ҳитойда 6 миллионта кичик корхона, 30 миллион нафар якка тадбиркор миллий иқтисодиётнинг ушбу секторида фаолият олиб бормоқда.

Ўзбекистон "Миллий тикланиши" демократик партияси жойлардаги мусиқа мактаблари фаолиятини ўрганди. Унинг натижаларига кўра, аксарият мактабларда ўзбек миллий чолғу асбоблари саноқли.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ЎЗБЕКЧА ҚЎШИҚЛАРНИНГ ҲАЁТИЙ МОҲИЯТИДАН ЙИРОКЛАШИБ БОРМОҚДА

Мактаб ёшидаги боланинг тили ўзбекча қўшиқлар билан чиқмаяти. Мактабларда биринчи синфдан еттичини синфчагча бўлган ўқувчилага мусиқи таъмин берадиган ўқитувчиларнинг кўпчилиги номутахассис.

Бу ҳақда Ўзбекистон "Миллий тикланиши" демократик партияси синдинг Тошкент шаҳар Қенгашни ташаббуси билан "Мурожаатнома – мамлакатимиз тараққиётининг дастурламали" мавзусида бўлиб ўтган давра сухбатидаги маълум қилинди.

Мурожаатномада қайд этилганнидек, ҳорий йилдан бошлаб ҳоқимларнинг ҳалқ депутатлари Қенгашни раиси сифатида фаолият кўрсатишга доир тартиб бекор килинади, – дейди Ўзбекистон "Миллий тикланиши" демократик партияси марказий Қенгашни раисининг ўринбосари Феруза Муҳамеджонова. – Негаҳ ҳалқ депутатлари Қенгашлари худуддаги муаммоларни сессиядаги мухокама қиласи. Қенгаш раиси сифатида сессиядаги иштирок этадиган юқум ўзининг туманиндағи муаммоларни хаспушлашга ҳаракат қилиши табиий, албатта. Мисол учун, 2017 йилда бўлиб ўтган ҳалқ депутатлари

Тошкент вилояти Янгийўл тумани Қенгашининг навбатдаги сессияларидан бирда мактаб кутубхонаси масаласи кўтарилиган эди. Аслида туман худудидаги куришиларни ишларди, хусусан, бу мактаб учун ҳам ҳоким масъул ҳисобланади.

Ўтган йили партия аъзолари узулксиз таълимнинг таркибий қисми бўлган мактабдан ташкири таълим тизимини ўрганди.

Анниклинича, 211 "Баркамол авлод" болалар марказлари атиги 2 фоиз ёшларни қамраб олган, холос. Бу марказларда 70 йўналишадига тўғраклар фаолият олиб боради. Улардан 50 таси ҳаминадар, колган 20 таси эса умуман ишламайди. Ракетасозлик, кемасозлик, авиаамодель каби йўналишларда тўғраклар фаолият олиб бормаяти. Мактабдан ташкири таълимни сифатли ташкил этиши бўйича ташкил жорий йилда ҳам атади.

Дунёда мусика таълимига катта этибор қартилган, бизда эса аксинча, – деди Ф. Муҳамеджонова. – Мактабларда ўзбек миллий мусика асбоблари сони жуда кам. Фарзандларимиз ўзбекча қўшиқларнинг ҳаётий моҳијатдан йироклашиб

бормоқда. Тўғри 1-7-синфларда мусикий таълим ўргатилиди. Бирок уларга таълим берадиган ўқитувчиларнинг билим савияси паст.

Давра сухбатда мактабатизмизда туризмни ривожлантириш масаласи ҳам этиборда бўлди.

Таъкидланишича, мамлакатимизга келаётган сайдёхлар сони имкониятларимиз даражасидан анча паст. Мурожаатномада туризмни ривожлантириш, соҳага инвесторларни жалб қилиш, кадрлар салоҳиятини оширилди. Ҳукуқий ахборот каналининг хабар беришича, баҳолаш натижаларига кўра жами 635 нафар нотариуслардан 21 нафар фаолиятни олиб бораётган тадбиркорлик тузилмаларирига катта имтиёзлар тақдим этмоқда.

Бу борада партия ҳам фаол ҳаракатларни бошлаган. "Ўзбекистон тарихи" телеканалини фаолияти ҳақида партия электроратидан таклифлар йиғилмокда.

Тадбирда депутатлар, партияниң Тошкент шаҳар туманлари Қенгашлари вакиллари, ёшлар Мурожаатномада кўтарилиган масалалар юзасидан таклифларни билдири.

Хуршид КОДИРОВ

вотариусларнинг 10 фоизи талабга жавоб бермайди

НОТАРИУСЛARНИНГ 10 ФОИЗИ ТАЛАБГА ЖАВОБ БЕРМАЙДИ

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан ҳар ярим йилда нотариусларнинг иш фаолияти сифатини баҳолаш тизими йўлга кўйилган.

Нотариусларнинг 2018 йил II ярим йиллик фаолиятини баҳолаш "Нотариус" автоматлаштирилган ахборот тизимида маълумотлар асосида автоматик тарзда амалга оширилди. Ҳукуқий ахборот каналининг хабар беришича, баҳолаш натижаларига кўра жами 38 нафари нотариуслардан 28 нафари Андикон вилоятида, 8 нафари Қашқадарёда, 6 нафари Фарғонада, 4 нафари Тошкент шаҳрида, 3 нафари Самарқанд, 2 нафардан Наманганд, Ҳоразмда ҳамда 1 нафари Сирдарё вилоятларига тўғри келади.

Баҳолаш рейтингда (максимал 100 балл) дастлабки 3 та энг юқори ўринни эгаллаган нотариусларнинг иккича нафари Тошкент шаҳрида ва бир нафари эса Навоий вилоятида ишлайди:

Азиза Шуҳратовна Шана-зарова – Тошкент шаҳар, Миробод туман 9-сон ДНИ нотариуси – 91 балл;

Икром Эшмиризевич Исаев – Навоий вилояти, Нурата туман ДНИ нотариуси – 90 балл;

Рейтингда фаолият юритётган нотариусларнинг 10 фоизи (64 нафари) "талабга жавоб бермайди" деб баҳолланган. Уларнинг 38 нафари Андикон вилоятида, 8 нафари Қашқадарёда, 6 нафари Фарғонада, 4 нафари Тошкент шаҳрида, 3 нафари Самарқанд, 2 нафардан Наманганд, Ҳоразмда ҳамда 1 нафари Сирдарё вилоятларига тўғри келади.

Адлия вазирлиги томонидан эса фаолияти "аъло" деб топилган нотариусларни рагбатлантириш ва "талабга жавоб бермайди" деб баҳолланган нотариусларни фаолиятини яхшилаш чоралари кўрилади.

Азиза Шуҳратовна Шана-зарова – Тошкент шаҳар, Миробод туман 9-сон ДНИ нотариуси – 91 балл;

Фозилходжа Ҳашимхода-евич Набиев – Тошкент ша-

ҳар, Олмазор туман 11-сон ДНИ нотариуси – 90 балл;

Икром Эшмиризевич Исаев – Навоий вилояти, Нурата туман ДНИ нотариуси – 90 балл;

Рейтингда фаолият юритётган нотариусларнинг 10 фоизи (64 нафари) "талабга жавоб бермайди" деб баҳолланган. Уларнинг 38 нафари Андикон вилоятида, 8 нафари Қашқадарёда, 6 нафари Фарғонада, 4 нафари Тошкент шаҳрида, 3 нафари Самарқанд, 2 нафардан Наманганд, Ҳоразмда ҳамда 1 нафари Сирдарё вилоятларига тўғри келади.

Адлия вазирлиги томонидан эса фаолияти "аъло" деб топилган нотариусларни рагбатлантириш ва "талабга жавоб бермайди" деб баҳолланган нотариусларни фаолиятини яхшилаш чоралари кўрилади.

Азиза Шуҳратовна Шана-зарова – Тошкент шаҳар, Миробод туман 9-сон ДНИ нотариуси – 91 балл;

Фозилходжа Ҳашимхода-евич Набиев – Тошкент ша-

ҳар, Олмазор туман 11-сон ДНИ нотариуси – 90 балл;

Икром Эшмиризевич Исаев – Навоий вилояти, Нурата туман ДНИ нотариуси – 90 балл;

Рейтингда фаолият юритётган нотариусларнинг 10 фоизи (64 нафари) "талабга жавоб бермайди" деб баҳолланган нотариусларни фаолиятини яхшилаш чоралари кўрилади.

Касаба уюшмалари фаолиятидан

"МЕХНАТ МУҲОФАЗАСИ ОЙЛИГИ"ДА ФАОЛ ИШТИРОК ЭТАЙЛИК

Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари раҳбарлари, иш берувчилар ҳамда кенг жамоатчиликнинг этиборини меҳнатни муҳофаза қилиш масалаларини ҳал этишга қаратиш, ишлаб чиқариш маданиятини юксалитириш, иш берувчи томонидан ходимларга соғлом ва хавфсиз меҳнат шароитларини яратиш, ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисалар ва касб касалликларининг олдини олиш, шунингдек, "Меҳнатни муҳофаза қилиши тўғрисида"ги Қонунга риоя этилиши устидан жамоатчилик назоратини ўрнатиш борасида ўзаро ҳамкорлик самарадорлигини янада ошириш мақсадида пойтат туманларида 2019 йил давомида "Меҳнат муҳофазаси ойлиги"ни ўтказиш режалаштирилган.

Бугунги кунда Тошкент шаҳар касаба уюшмалари бирлашмаси Қенгашида "Мехнат муҳофазаси ойлиги"ни ўтказиш бўйича ишчи гурухи тузилиб, ўз фаолиятини давом эттироқмода. Тадбирларни юқори савияда ташкил этиш, ҳамкор ташкилотлар имкониятларидан кенг фойдаланидан ўзлаштирилганлигига гувоҳ бўласиз.

Бу факат саноат соҳасига таалуқи өтаси. Масалан, кишилк ҳужаларини ташкилотлар шолидан йилига уч марта (!) хосил олишар экан. Бизга айтишларича, шолидан биринчи ҳосили экспортга, иккичиси – мамлакат аҳолиси этижига мўлжалланса, учинчи ҳосил молларга озуқа бўларкан. Ҳитой умумий майдонининг деярли тенг ярмини тоғлар эгаллайди. Мамлакат дехонлари бу таънбасорларни айлантиришган. Бу баҳаво жойларда узум, олма, анор, банан, апельсин дейсизими – мевавининг жуда кўп турлари етишиди. Шу сабабли кичик бизнеснинг ҳама майдонидан "Тавсиялар" ишлаб чиқилди.

Ходимларга маҳсус кийим, пойабзал ва бошқа шахсий ҳимоя воситаларининг бериллиши, ишлаб чиқарувчи корхоналар билан шартномалар мавжудлиги, маҳсулотлар сертификати, давлат стандартидан ўтказилганлиги, яроқлилик муддатларига амал қилиниши, иш ўринларини махнат шароитларни яратишадан ўтказиш, ходимларни махнатни шароитларни юртасидан бирлашма томонидан "Тавсиялар" ишлаб чиқилди.

Ходимларга маҳсус кийим, пойабзал ва бошқа шахсий ҳимоя воситаларининг бериллиши, ишлаб чиқарувчи корхоналар билан шартномалар сертификати, давлат стандартидан ўтказилганлиги, яроқлилик муддатларига амал қилиниши, иш ўринларини махнат шароитларни яратишадан ўтказиш, ходимларни махнатни шароитларни юртасидан бирлашма томонидан "Тавсиялар" ишлаб чиқилди.

Будимларга маҳсус кийим, пойабзал ва бошқа шахсий ҳимоя воситаларининг бериллиши, ишлаб чиқарувчи корхоналар билан шартномалар сертификати, давлат стандартидан ўтказилганлиги, яроқлилик муддатларига амал қилиниши, иш ўринларини махнат шароитларни яратишадан ўтказиш, ходимларни махнатни шароит

Футбол янгиликлари

НУФУЗЛИ ТУРНИРДА ЗАМОНАВИЙ ТЕХНОЛОГИЯДАН ФОЙДАЛАНИЛАДИ

**БААда футбол бўйича
ташкиллаштирилган Осиё кубоги қизғин
паллага кирмоқда.**

Нуфузли турнирнинг нимчорак финал баҳслари мухлисларда катта қизиқиш ўйғотланглиги бор гап. Чунки ҳал қўлувчи беллашувларда барibir қитъанинг етакчи жамоалари мудафакияти иштирок этиб, мухлисларни шод этиди. Албатта, Ўзбекистон миллий терма жамоамиз ҳам нимчорак финалда Австралия терма жамоасига қарши муносиб ўйнади, ўйиннинг асосий вақтида хисоб очилмади, кўшимча вақтларда ҳам дарвозалар дахлизилиги сақланиб қолди. Фақат пенальтилар сериясидагина ҳамортларимизга омад кулиб боқмади. ОФК қитъада футбол турнири ривожланаётганлигини инобатга олиб, ҳар бир учрашув ҳалол ўтишини таъминлаш мақсадиди чорак финалдан бошлаб WAR тизими ишга туширилшини маълум қилди. Россияда ўтган жаҳон чемпионатида кўлланилган WAR тизими туфайли ҳакамлар хато қилишининг олди олинган бўлса, энди Осиё кубогининг колган барча ўйинларида ҳам ҳалоллик таъминланади.

Саломатлик – туман бойлик

СЕДАНАНИНГ ШИФОБАХШ ХУСУСИЯТЛАРИ

Седананинг бир марта истеъмол миқдори 1,2-2 гр. (1 чой қошик), бир кунда истеъмол миқдори esa 6-7 (бир қошик) гр. гача. Седана асал билан араплаштирилиб, эрталаб-кечкурун оч коринга 1 чой қошик ейлади. Катта, кичик, қасал ва согломларга фойда беради. Ҳар куни чайнаб ейилган 3-5 гр. седана оғиз хидани кетказади. 30 гр. майдаланган седана 200 гр. жайтун ёғи билан араплаштирилади. 7 кун сакланкин сузилади ва ҳар кун 20-30 гр. ичилади, оқатланниш пайтида ёки соусларга кўшиб ишлатилади. Бу ёғ билан оғриган бўйингиларга массалж килинади, тери бузилишларига ва муаммоли сочларга суриласди.

Бош оғриши ва айланини қолдириш учун: сочларга ва бош терисига седана ёғи суриси сочини тез яхшилади ва оқаринин кечиктиради, бош оғриги, мигрен ва бош айланинин кетказади. Кулкка седана ёғи томизиз кулокни тозалади. Янги майдаланган седана кўллаш бош оғригини кетказади. Седана янги майдаланган ҳолда куқун холида бурунга тортилса, қафаси суюн ва бурун копалмаларини очади.

Эпилепсия касаллигига: эпилепсияда седана сигарет каби чекилиди, янги майдаланган седана бурунга тортилди. Седана ёғи бош терисига суриласди ва кулоқка томизилади.

Садоф (псораз), пес (витилиго) ва замбургу касаллигига: сирка билан седана пастаси садоф касаллигига, замбургу, хуснубузар ва бўйдокларга фойдалади. Майдалаб ярага сепиш, ярни тузатади; геморройга суриси геморройни яхшилади. Нон ҳамирига араплаштириши ноннинг ҳазм бўлишини осонлаштиради. Чайнаб ёйни ошқозон ва ишак газларини чикаради, ичаклар ва жигардаги куртлар ва беногон микробларни ўлдиради, оғиз хидини яхшилади.

Юз фалажида (параличидаги): седана кечкурун сиркада намланиб, эрталабгача туради. Эрталабтадан сўнгра яхшилаб тўйиб бурунга тортилади. Бу жараён кунига 3-5 марта тақрорланади. Бош оғригини кетказади, юз фалажига фойда беради. Седана ёғини бурунга тортиш ва бош терисига суриш юз фалажидаги кетказади.

Хотирани мустахкамлаш учун: 1 пияза 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва асал кўшилади. Кунда 2 марта ичилади.

Холисизтика қарши: седана ва коризада бир микдорда тўйилади, айни микдор асал билан араплаштирилади. Эрталаб ва кечкурун бир ёғи очиб кетади.

Гормон мувозанатсизлигига қарши: ҳар куни эрталаб 1 чой қошик тўйилган седана + 10-20 мг. ари сути + 1 чой қошик асал араплаштирилади ва оғизда эритиб ейлади. Бу ёғ давом этади.

Холестеринни камайтириш ва холестеринни краталамларни эритиши учун: бир қошик тўйилган седана + бир қошик тўйилган оддиги бўйимодарон + 1 чой қошик асал араплаштирилади, иккига бўлниб, ҳар куни эрталаб ва тушилдида оч коринга ейладиди. Очикандан кўй чой, мева суви ёки сабзи суви ичилади, тушилника чеч нарса ейилмайди. Бу 1 хафта давом этирилади.

Бепуштликка қарши: бир пияла седана + 1/2 пияла коразира + 1/2 пияла турп уруги майдаланади, 2 пияла асал билан араплаштирилиб, эрталаб ва кечкурун бир қошик ейлади. Тугагуничча давом этирилади.

Диабетга: бир пияла тўйилган седана + ярим пияла тўйилган коратундак уруғи + бир пияла тўйилган анор уруғи + бир пияла кутилган ва тўйилган оқарам уруғи + бир қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Муррасифий тўйилган ва тўйилган анор уруғи + бир пияла тўйилган анор уруғи + бир пияла кутилган ва тўйилган оқарам уруғи + бир қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Икига 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва ичилади. Икки ҳафта давом этирилади.

Бўйрак ва сафро косаси тошларини эритиши учун: 3 ош қошик майдаланган седана + 4 ош қошик табиий асал + 3 бош эзилган саримсоқ кўшилади. Учга бўлиниб, кунда 3 марта 50-100 гр. лимон суви билан бирга ичилади. 7 кунгана ҳар кун айни жароён тақрорланади. Седана асал билан араплаштирилиб ичилади, бўйрак ва ковуқларга тошларни эритади. Шу пайтда 1 чой қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Икига 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва ичилади. Икки ҳафта давом этирилади.

Бўйрак ва сафро косаси тошларини эритиши учун: 3 ош қошик майдаланган седана + 4 ош қошик табиий асал + 3 бош эзилган саримсоқ кўшилади. Учга бўлиниб, кунда 3 марта 50-100 гр. лимон суви билан бирга ичилади. 7 кунгана ҳар кун айни жароён тақрорланади. Седана асал билан араплаштирилиб ичилади, бўйрак ва ковуқларга тошларни эритади. Шу пайтда 1 чой қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Икига 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва ичилади. Икки ҳафта давом этирилади.

Бўйрак ва сафро косаси тошларини эритиши учун: бир ош қошик майдаланган седана + 4 ош қошик табиий асал + 3 бош эзилган саримсоқ кўшилади. Учга бўлиниб, кунда 3 марта 50-100 гр. лимон суви билан бирга ичилади. 7 кунгана ҳар кун айни жароён тақрорланади. Седана асал билан араплаштирилиб ичилади, бўйрак ва ковуқларга тошларни эритади. Шу пайтда 1 чой қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Икига 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва ичилади. Икки ҳафта давом этирилади.

Садоф (псораз), пес (витилиго) ва замбургу касаллигига: сирка билан седана пастаси садоф касаллигига, замбургу, хуснубузар ва бўйдокларга фойдалади. Майдалаб ярага сепиш, ярни тузатади; геморройга суриси геморройни яхшилади. Нон ҳамирига араплаштириши ноннинг ҳазм бўлишини осонлаштиради. Чайнаб ёйни ошқозон ва ишак газларини чикаради, ичаклар ва жигардаги куртлар ва беногон микробларни ўлдиради, оғиз хидини яхшилади.

Юз фалажида (параличидаги): седана кечкурун сиркада намланиб, эрталабгача туради. Эрталабтадан сўнгра яхшилаб тўйиб бурунга тортилди. Бу жараён кунига 3-5 марта тақрорланади. Бош оғригини кетказади, юз фалажига фойда беради. Седана ёғини бурунга тортиш ва бош терисига суриш юз фалажидаги кетказади.

Хотирани мустахкамлаш учун: 1 пияза 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва асал кўшилади. Кунда 2 марта ичилади.

Холисизтика қарши: седана ва коризада бир микдорда тўйилади, айни микдор асал билан араплаштирилади. Эрталаб ва кечкурун бир ёғи очиб кетади.

Гормон мувозанатсизлигига қарши: ҳар куни эрталаб 1 чой қошик тўйилган седана + 10-20 мг. ари сути + 1 чой қошик асал араплаштирилади ва оғизда эритиб ейлади. Бу ёғ давом этади.

Бепуштликка қарши: бир пияла тўйилган седана + 1/2 пияла коразира + 1/2 пияла турп уруги майдаланади, 2 пияла асал билан араплаштирилиб, эрталаб ва кечкурун бир қошик ейлади. Тугагуничча давом этирилади.

Диабетга: бир пияла тўйилган коратундак уруғи + бир пияла тўйилган анор уруғи + бир пияла кутилган ва тўйилган оқарам уруғи + бир қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Икига 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва ичилади. Икки ҳафта давом этирилади.

Бўйрак ва сафро косаси тошларини эритиши учун: 3 ош қошик майдаланган седана + 4 ош қошик табиий асал + 3 бош эзилган саримсоқ кўшилади. Учга бўлиниб, кунда 3 марта 50-100 гр. лимон суви билан бирга ичилади. 7 кунгана ҳар кун айни жароён тақрорланади. Седана асал билан араплаштирилиб ичилади, бўйрак ва ковуқларга тошларни эритади. Шу пайтда 1 чой қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Икига 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва ичилади. Икки ҳафта давом этирилади.

Бўйрак ва сафро косаси тошларини эритиши учун: бир ош қошик майдаланган седана + 4 ош қошик табиий асал + 3 бош эзилган саримсоқ кўшилади. Учга бўлиниб, кунда 3 марта 50-100 гр. лимон суви билан бирга ичилади. 7 кунгана ҳар кун айни жароён тақрорланади. Седана асал билан араплаштирилиб ичилади, бўйрак ва ковуқларга тошларни эритади. Шу пайтда 1 чой қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Икига 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва ичилади. Икки ҳафта давом этирилади.

Садоф (псораз), пес (витилиго) ва замбургу касаллигига: сирка билан седана пастаси садоф касаллигига, замбургу, хуснубузар ва бўйдокларга фойдалади. Майдалаб ярага сепиш, ярни тузатади; геморройга суриси геморройни яхшилади. Нон ҳамирига араплаштириши ноннинг ҳазм бўлишини осонлаштиради. Чайнаб ёйни ошқозон ва ишак газларини чикаради, ичаклар ва жигардаги куртлар ва беногон микробларни ўлдиради, оғиз хидини яхшилади.

Юз фалажида (параличидаги): седана кечкурун сиркада намланиб, эрталабгача туради. Эрталабтадан сўнгра яхшилаб тўйиб бурунга тортилди. Бу жараён кунига 3-5 марта тақрорланади. Бош оғригини кетказади, юз фалажига фойда беради. Седана ёғини бурунга тортиш ва бош терисига суриш юз фалажидаги кетказади.

Хотирани мустахкамлаш учун: 1 пияза 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва асал кўшилади. Кунда 2 марта ичилади.

Холисизтика қарши: седана ва коризада бир микдорда тўйилади, айни микдор асал билан араплаштирилади. Эрталаб ва кечкурун бир ёғи очиб кетади.

Гормон мувозанатсизлигига қарши: ҳар куни эрталаб 1 чой қошик тўйилган седана + 10-20 мг. ари сути + 1 чой қошик асал араплаштирилади ва оғизда эритиб ейлади. Бу ёғ давом этади.

Бепуштликка қарши: бир пияла тўйилган коратундак уруғи + бир пияла тўйилган анор уруғи + бир пияла кутилган ва тўйилган оқарам уруғи + бир қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Икига 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва ичилади. Икки ҳафта давом этирилади.

Диабетга: бир пияла тўйилган коратундак уруғи + бир пияла тўйилган анор уруғи + бир пияла кутилган ва тўйилган оқарам уруғи + бир қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма тутагуничча кунига 3 марта бир ёғи тошилдида оч коринга ичилади. Икига 7-11 томчи седана ёғи томизилади ва ичилади. Икки ҳафта давом этирилади.

Бўйрак ва сафро косаси тошларини эритиши учун: 3 ош қошик майдаланган седана + 4 ош қошик табиий асал + 3 бош эзилган саримсоқ кўшилади. Учга бўлиниб, кунда 3 марта 50-100 гр. лимон суви билан бирга ичилади. 7 кунгана ҳар кун айни жароён тақрорланади. Седана асал билан араплаштирилиб ичилади, бўйрак ва ковуқларга тошларни эритади. Шу пайтда 1 чой қошик тўйилган муррасифий араплаштирилади ва коришма т